הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר זרעים

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות ביכורים ושאר מתנות כהונה שבגבולין

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות ביכורים ושאר מתנות כהונה שבגבולין

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-ביכורים-ושאר-מתנות-כהונה-שבגבולין/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק יא 4
הלכה ד 4
הלכה יז 4

פרק יא

הלכה ד

היה בנו לפדות והגיע עת לעלות לרגל ואין לו כדי לזה ולזה פודה את בנו ואח"כ עולה לרגל וכו'. ברייתא בפ"ק דקידושין דף כ"ט ת"ר לפדות את בנו ולעלות לרגל פודה את בנו ואח"כ עולה לרגל ר' יהודה אומר עולה לרגל ואח"כ פודה את בנו וכו' יעו"ש ומדכתב רבינו ואין לו כדי לזה ולזה משמע דס"ל דהברייתא מיירי שאין לו לעשות אלא אחד מהם או לפדות את בנו או לעלות לרגל וכן הוא דעת איכא דאמרי שהביא שם בעל החידושים לא נודע למי וז"ל ואיכא דאמרי כגון שאין בידו לעשות אלא אחד מהם והכי קאמר פודה את בנו עכשיו והדר אם השיגה ידו עולה לרגל אבל כשיש בידו לעשות את שתיהן לכו"ע יעלה לרגל תחילה ויפדנו שם ולי נראה וכו' יעו"ש.

אשר בזה תמיה לי מה שראיתי להרב יד אליהו בסי' נ"א שרצה להביא ראיה להריב"ש ז"ל שכתב בסי' קל"א והביא דבריו מור"ם ביו"ד סי' ש"ה דפדיון ע"י שליח לא מהני יעו"ש מהך סוגיא וז"ל משמע דלתרוייהו לא מצי לפדות ע"י שליח על כן כשירצה לפדות וימתין מלעלות עד שיפדה יעבור מלעלות ופליגי איזה עדיף אבל אם מצי לפדות ע"י שליח פשיטא דיקיים שניהם ויעלה לרגל ויפדה ע"י אחר וכו' ובאמת צ"ע אי דינא דמצי לפדות ע"י שליח כמ"ש האחרונים ז"ל אם כן מ"ט דהני תנאי בגמ' זו לפי"ז ולפי מ"ש ניחא וניחא נמי דלא פליגי דאם יש לו בן למול וכו' עכ"פ מוכרח דפדיון הבן אינו כמו מילה ועל כרחך צ"ל כן וזה ראיה גדולה ובזה אזדא להו קושית האחרונים ז"ל על זה עכ"ל ולפי מ"ש אין מכאן ראיה כלל דהני תנאי לא מיירי כי אם היכא דלית ליה זוזי כי אם לדבר אחד או לפדות את בנו או לעלות לרגל וכמ"ש רבינו וא"כ מה יושיענו זה במינוי השליח ושיעלה הוא לרגל ובמה יפדה והוא לא נתן לו המעות מדלית איסר ואפשר דאה"נ לדעת רבינו דאם עושה שליח לפדות את בנו דמהני ובזה נסתלקו כל האחרונים שתפסו על הריב"ש ז"ל בזה מהך קושיא (א"ה ס"ט עי' בס' אור חדש דף כ"ט מהש"ס ובס' הפלאה שם).

הלכה יז

מאימתי חייב בפדיון משישלים ל' יום שנא' ופדוייו מבן חדש תפדה. נשאל הרדב"ז בח"ב סי' תס"ו במי שאירע יום ל' לפדיון בנו בשבת כיצד יעשה לקיים מצוה בזמניה והשיב דהנכון להשהותה עד יום ראשון וכו' ואני בעוניי אומר דאסור לעשות זולת זה שאם יפדה בערב שבת אין בנו פדוי וכו' ואם יתן המעות בע"ש ויפדה ביום ראשון מה

תקן בנתינת המעות סוף סוף ביום ל"א הוא פודה אלא הנכון שיהיה הנתינה והפדיה והברכה כולן בזמן אחד ע"כ.

ושמעתי מקשים דהך סברא דביום ל' הוא זמן פדיה הוא היפך הדין דעיקר זמנו הוא יום ל"א וכמ"ש הפוסקים הלא בספרתם אם לא שנאמר שט"ס הוא ובמקום ל' צ"ל ל"א ובמקום ל"א צ"ל ל"ב ע"כ שמעתי. ואני בעוניי אמינא דמצאתי להרמ"ך הביאו הרב בשטמ"ק בפ' השואל דף ק"ב מהש"ס וז"ל ולענין בכור פטר רחם נמי ה"ה היכא דמית אבוה בסוף שלשים יום דלא מחייב למפרק נפשיה אא"כ הסהידו ביה דלא פרקיה אבוה משום דמספקא אי עביד איניש דפרע ביומא דמשלם זמניה או לא הילכך המוציא מחבירו עליו הראיה ויומא דחזי למפרקיה הוא יום תלתין דיליה ע"כ אלא דקשה לי טובא עליה דהרמ"ך במ"ש שם באותו דבור וז"ל והיכא דתבעיה ביומא משלם זמניה נמי משו"ה מהימנינן ליה לשוכר בשבועה ולא למשכיר משום דמספקא לן אי עביד איניש דפרע ביומא דמשלם זימניה או לא הילכך הוי אידך מוציא מחבירו ועליו הראיה ואי לא מייתי ראיה משתבע היסת האיך ונפטר וכו' יעו"ש ומלשון הש"ס נראה דלא משום דמספקא לן אי עביד איניש דפרע ביומא דמשלם זימניה הוא אלא בודאי עביד איניש דפרע וכו' והספק הוא אם זה האיש פרע ביומא דמשלם זימניה או לא כמבואר בדברי כל הפוסקים ומאי דמספקא לן הוא היכא דתבע אחר זמנו וטוען שפרע בגו זמניה דהוא בעיא ולא איפשיטא בפ"ק דב"ב אבל ביומא דמשלם זימניה לא מספקא לן דהא פשוט להר"י שם ודוק.